

BUAB

Avrupa Birliği Uygulama ve
Arařtırma Merkezi

BÜAB AVRUPA BİRLİĞİ BÜLTENİ

17 Ağustos– 23 Ağustos 2020

Hazırlayanlar: Ganim ARVAS, Nazlı KOCA, Müge PALANCI, Pelin YÜCEL

---

1. AB'DEN HAVACILIK SEKTÖRÜNE EKONOMİK DESTEK

Koronavirüs salgını nedeniyle zor günler geçiren AB, havacılık sektörüne destek kararı aldı. Hafta başında İskandinav Havayollarına (SAS) destek vereceğini açıklayan AB komisyonu benzer bir ekonomik destek paketinin Brüksel Havayolları için de uygulanacağını duyurdu. AB Komisyonu bu hafta ilk olarak Danimarka ve İsveç hükümetlerinin İskandinav Havayolları'nı (SAS) yeniden sermayelendirme için sağlayacağı 11 milyar sek (yaklaşık 1 milyar avro) tutarındaki devlet yardımına onay vermişti. Uygulama "Devlet Yardımı Geçici Çerçevesi" kapsamında yapılıyor. Komisyonun rekabetten sorumlu üyesi Margrethe Vestager, SAS'ın İskandinav ülkelerinin birbirleriyle kurdukları bağlantı ve ekonomileri için kilit bir rol oynadığını ve havacılık sektöründeki pek çok şirket gibi SAS'ın da salgının neden olduğu krizden ciddi şekilde etkilendiğini belirtti. Danimarka, İsveç ve Norveç'te faaliyet gösteren büyük bir havayolu ağı olan SAS'ın ana merkezi Kopenhag Havalimanında bulunuyor. 2020'nin ikinci çeyreğinde koronavirüs salgını sebebiyle önemli kayıplara uğrayan SAS, İskandinav ülkeleri arasındaki hava trafiğinin üçte ikisini, uluslararası hava trafiği göz önüne alındığında ise Danimarka'nın %30'unu ve İsveç'in %25'ini karşılıyor. Şirkete her iki ülke tarafından daha önce de devlet yardımı yapılmış olmakla birlikte, seyahat taleplerindeki düşüş ile salgının yayılmasını sınırlamak üzere alınan önlemler SAS'ın finansal durumunu kötüleştirdi. Sonuç olarak SAS temerrüt ve iflas riskiyle karşı karşıya kaldı. Bu kapsamda AB Komisyonu, yeniden sermayelendirme önleminin devreye sokulmasına karar verdi.

AB Komisyonu bu hafta ayrıca Belçika'nın zor durumdaki büyük şirketlerinden Brüksel Havayolları'na 290 milyon avro tutarında devlet yardımı sağlanmasına onay verdi. Lufthansa Group'a ait SN Group'un yan kuruluşu olan Brüksel Havayolları altı yılda ödenecek 287 milyon avro ve ayrıca 3 milyon avro öz sermaye alacak. Margrethe Vestager'e göre Brüksel Havayolları'nda yaşanan ciddi istihdam kayıplarının nedeni, salgının yayılmasını önlemek amacıyla uygulanan seyahat kısıtlamaları. Anlaşmanın hazırlanmasına katkıda bulunan Belçika Maliye Bakanı da AB'nin destek kararını memnuniyetle karşılayarak, Brüksel Havalimanının ülkenin ikinci önemli ekonomik merkezi olduğunu ve refah yarattığını söyledi. Şirket, 2020'nin ilk yarısı için 182 milyon avro zarar açıklamış ve çalışan sayısında dörtte bir oranında azaltmaya gidebileceğini ilan etmişti.

European Commission Press Release, (17 Ağustos 2020), State aid: Commission approves €1 billion Danish and Swedish measure to recapitalise SAS, Erişim adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_1488

Euronews (21 Ağustos 2020), EU gives green light to €290 million state aid package for struggling Brussels Airlines, Erişim adresi: <https://www.euronews.com/2020/08/21/eu-gives-green-light-to-290-million-state-aid-package-for-struggling-brussels-airlines>

2. AB DÜNYA İNSANİ YARDIM GÜNÜ AÇIKLAMASI

Dünya İnsani Yardım Günü yıl dönümüne ilişkin ortak bir açıklamada bulunan AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell ve Kriz Yönetiminden Sorumlu AB Komiseri Janez Lenarčič, insani yardım çalışanlarının zor koşullar altında, yoksul ve yardıma muhtaç kişilerin hayatlarını kurtarmaya ve ihtiyaçlarını gidermeye çalıştıklarını belirtti. Ayrıca açıklamada, AB'nin her zaman en yoksul ve muhtaç kişileri desteklemeyi sürdüreceği ve bu bağlamda 7 yıl içinde AB insani yardım fonunun 10 milyar avro civarında olacağı vurgulandı.

Yapılan açıklamada, “Hayat kurtarmak başka bir hayata mal olmamalı” sözleri ışığında sivilleri ve insani yardım çalışanlarını korumak için Uluslararası İnsancıl Hukuka saygı gösterilmesinin esas olduğu vurgulandı. AB'nin 2019 yılında toplam 80 ülkeye yaptığı 2 milyar avroluk insani yardımın önemli bir bölümü Suriye'deki iç savaş mağdurlarına ulaştı.

European Commission Press Corner, (18 Ağustos 2020), Statement by the High Representative/Vice-President Josep Borrell and Commissioner for Crisis Management Janez Lenarčič on World Humanitarian Day 2020, Erişim Adresi: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_20_1476

3. AB MALİ'DEKİ DARBEYİ KINADI

Avrupa Birliği Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Joseph Borrell, AB'nin Mali'de 18 Ağustos'ta gerçekleşen darbeyi kınadığını ve her türlü anayasa karşıtı değişikliği reddettiğini belirtti. Borrell, 18 Ağustos Salı günü sosyal medya ağı Twitter üzerinden yaptığı açıklamada, “AB, Mali'de devam eden darbe girişimini şiddetle kınıyor ve her türlü anayasa karşıtı değişikliği reddediyor.” dedi. Borrell'e göre darbenin Mali'deki derin sosyopolitik krize çözüm getirmesi mümkün değil. Mali'deki taraflara diyalog çağrısı yapan Borrell, AB'nin Batı Afrika Ülkeleri Ekonomik Topluluğunun (ECOWAS) ara buluculuğuna tam destek verdiğini de ifade etti.

Mali'de Başkent Bamako'ya 15 kilometre mesafede bulunan Kati garnizonunda ayaklanan bir grup asker, araçlarla başkente gelerek Cumhurbaşkanı'nı gözaltına aldı ve istifaya zorladı. Kendilerine “Halkın Kurtuluşu Ulusal Komitesi” (CNSP) ismini veren askeri cuntanın seçimlerde aday olmayacağı bildirildi. Devrik Cumhurbaşkanı Keita 2018'deki genel seçimleri kazanarak ikinci döneminde koltuğunda oturdu fakat yolsuzluk iddiaları, ekonominin kötü yönetimi ve milletvekili seçimlerindeki tartışmalar sebebiyle halk uzun süredir sokaklarda iktidar karşıtı eylemler düzenliyor. 1960'ta bağımsızlığını kazanan ve altın, pamuk üreticisi olan Mali, El Kaide ile bağlantılı radikal İslamcı militanların 2012'nin başlarında kuzey ve orta bölgelerdeki kontrolü ele geçirmesinden bu yana istikrarı sağlamak için mücadele etti. Ekonomik problemlerin yanı sıra, Cumhurbaşkanı Keita bu mücadelede yetersiz ve pasif kalmakla eleştiriliyordu.

Öte yandan, Mali siyasi bağımsızlığını kazanmış olmasına rağmen, Fransa'nın politik ve askeri etkisi altında. Fransız askerlerinin Mali ordusuyla birlikte radikal İslamcı militanlara karşı operasyonlar düzenlediği görülmekte. Her ne kadar 2013'teki Fransız askeri müdahalesi radikal İslamcı militanları büyük kasaba ve şehirlerden uzaklaştırmayı başardıysa da son 7 yıldır bu örgütlerin yeniden saldırıya geçtiği görülmekte. Şimdiye kadar 47 Fransız askeri Mali'deki operasyonlarda öldürüldü. Fransa'nın Mali'de yıllardır devam eden asker varlığı nedeniyle savaş Fransızların “sonsuz savaşı” olarak nitelendiriliyor.

Wale Odunsi, (19 Ağustos 2020), Mali: EU reacts to Keita's removal, *Daily Post*, Erişim Adresi: <https://dailypost.ng/2020/08/19/mali-eu-reacts-to-keitas-removal/>

Zoe Didili, (19 Ağustos 2020), EU's top diplomat denounces ongoing Mali coup, *NewEurope*, Erişim Adresi: <https://www.neweurope.eu/article/eus-top-diplomat-denounces-ongoing-mali-coup/>

David Welsh, (20 Ağustos 2020), Mali's military coup: What it means and why it matters, *Euronews*, Erişim Adresi: <https://www.euronews.com/2020/08/20/mali-s-military-coup-what-it-means-and-why-it-matters>

4. ORTA AKDENİZ'DEKİ GÖÇMEN AKIŞI TEMMUZ'DA İKİYE KATLANDI

Frontex (AB Sınır Güvenliği Birimi) tarafından yapılan açıklamaya göre, büyük oranda Tunus'tan kaynaklanan düzensiz göçün oluşturduğu Orta Akdeniz'deki göçmen akışı, Temmuz ayında Haziran ayına kıyasla iki kat arttı. Temmuz ayında İtalya ve Malta'ya ulaşan göçmen sayısı 4650 olurken, geçtiğimiz Pazartesi İtalyan ve AB yetkilileri, Tunus makamlarının daha sıkı sınır kontrolü yapmaları karşılığında finansal destek önerilerini sunmak üzere bu ülkeye bir ziyaret gerçekleştirdi. Frontex verilerine göre, Temmuz'da tüm AB sınırlarından toplam 8650 kişi yasadışı olarak geçti. Bu sayı, Haziran'da açıklanan verilere kıyasla yaklaşık olarak üçte bir oranında bir artışa tekabül ediyor. Buna karşın koronavirüs seyahat kısıtlamaları nedeniyle, 2020 yılında AB'ye giriş yapan düzensiz göçmen sayısı 2019 yılı istatistiklerinin altında kaldı. Frontex verilerine göre 2020'nin ilk 7 ayında AB sınırlarında gerçekleşen yasadışı geçişler 2019 yılına göre %15 oranında azalmış durumda.

European Data News Hub (19 Ağustos 2020), Haber kaynağı: *Deutsche Presse-Agentur*, EU agency: *Central Med migrant crossings more than doubled in July*, Erişim adresi: <https://www.ednh.news/eu-agency-central-med-migrant-crossings-more-than-doubled-in-july/>

5. AB BELARUS GÜNDEMİYLE TOPLANDI

Avrupa Birliği, 9 Ağustos'ta Belarus'ta gerçekleştirilen seçimde Devlet Başkanı Aleksandır Lukaşenko'nun rakibi olan Svetlana Tikanovskaya'nın çağrısına istinaden Belarus gündemini görüşmek üzere video konferans yöntemiyle toplandı. Toplantı sonrası Avrupa Konseyinin Belarus'taki gelişmeleri çok yakından ve artan bir endişeyle takip ettiği belirtilirken, 9 Ağustos seçimlerinin özgür ve adil olmadığı ve sonuçların AB tarafından tanınmadığı belirtildi. Avrupa Konseyi üyelerinin, temel demokratik haklarını kullanma arzularında Belarus halkıyla açık dayanışma içinde olduklarının ifade edildiği açıklamada, barışçıl protestoculara karşı devlet yetkilileri tarafından sergilenen orantısız ve kabul edilemez şiddet kınandı.

AB'nin seçim sonuçlarının şiddet ve baskı yoluyla tahrifinden sorumlu kişilere kısa süre içinde yaptırım uygulayacağını belirtildiği açıklamada; Belarus yetkilileri de şiddete son vermeye, gerginliği azaltmaya ve kapsayıcı bir ulusal diyalog yoluyla krizden bir çıkış yolu bulmaya davet edildi.

AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen de Belarus halkının cesaretinden etkilendiklerini belirterek; AB'nin gösterilerde gözüktüğüne alınan kişilerin serbest bırakılmaları, demokratik haklarını ifade edebilmeleri ve seçimlerin yenilenmesi yönündeki taleplerini hatırlattı. Von der Leyen, Belarus halkını desteklemek için 53 milyon avro ayıracaklarını da aktardı.

European Council Council of the European Union, (19 Ağustos 2020), *Conclusions by the President of the European Council following the video conference of the members of the European Council on 19 August 2020*, Erişim Adresi: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2020/08/19/conclusions-by-the-president-of-the-european-council-following-the-video-conference-of-the-members-of-the-european-council-on-19-august-2020/>

The Guardian, (19 Ağustos 2020), *Belarus crisis: EU says it does not recognise election results*, Erişim Adresi: https://www.theguardian.com/world/2020/aug/19/belarus-crisis-eu-leaders-emergency-talks-lukashenko-protests?CMP=Share_iOSApp_Other

6. AVRUPA ARTAN KORONAVİRÜS VAKALARI NEDENİYLE ALARMA GEÇTİ

Avrupa artan koronavirüs vakaları karşısında alarma geçti. Almanya, Fransa ve İspanya'da görülen koronavirüs vakalarındaki artış geçen Nisan ve Mayıs ayı rakamlarını geçerken, Fransa'da son 24 saat içinde 3.776 yeni vaka görüldü. Almanya'da ise 1.500 yeni vaka rapor edilirken, Robert Koch Enstitüsü'ne göre bu sayı endişe verici olarak değerlendirildi. İtalya'da ise karantina önlemleri kaldırıldığından beri en yüksek vaka sayısı 840 oldu. İspanya'da ise haftalık can kaybı sayısı 131 olurken, Madrid salgından en çok etkilenen bölge oldu. Avrupa'da yükselen vaka sayıları ile birlikte yeni önlemler alınırken; Belçika gazetesi Le Soir tarafından doğrulanan habere göre Avrupa Konseyi Başkanı Charles Michel karantinaya alınmamak için hafta sonu Fransa'da yapılması planlanan düğününü ertelemek zorunda kaldı.

Npr ,(19 Ağustos 2020), Spain, France and Germany Report Most Coronavirus Cases Since Their Lockdowns, Erişim Adresi: <https://www.npr.org/sections/coronavirus-live-updates/2020/08/19/903967293/spain-france-and-germany-report-most-coronavirus-cases-since-their-lockdowns>

Politico, (20 Ağustos 2020), Charles Michel postpones wedding to avoid quarantine, Erişim Adresi: <https://www.politico.eu/article/charles-michel-postpones-wedding-to-avoid-quarantine/>

7. MERKEL VE MACRON'DAN DOĞU AKDENİZ VE BELARUS İÇİN MESAJ

Almanya Şansölyesi Angela Merkel ve Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron Doğu Akdeniz'de Türkiye ve Yunanistan arasında yaşanan gerginliğin düşürülmesi için çağrı yaptı. Türkiye ve Yunanistan arasında yaşanan gerginliğin çözüm yolunun diplomasi olduğunu belirten iki lider, bölgede istikrarı sağlama iradesine sahip olduklarını da vurguladılar. Liderler ayrıca, Avrupa Birliği'nin üye devletlerinin egemenliklerine yapılacak saldırıları kabul etmeyeceklerine dikkat çektiler. Avrupa Birliği'nin jeopolitik bir aktör olarak hareket edeceğini belirten Angela Merkel, "Avrupa tek sesle konuşursa güçlü olur" ifadelerini kullandı. İki liderin buluşmasında diğer göze çarpan konu ise Belarus oldu. Ülkede yaşanan gerilimi azaltmak için Avrupa Birliği'nin Rusya ile arabuluculuk yapabileceğini vurgulayan liderler, seçilmiş hükümet ile muhalefet arasında kurulacak diyaloga destek için hazır olduklarını belirttiler.

France24, (20 Ağustos 2020), Macron, Merkel offer EU mediation for Belarus election stand-off in concert with Russia, Erişim Adres: <https://www.france24.com/en/20200820-macron-merkel-to-chart-europe-s-new-course-at-french-island-fortress>

Euractiv, (21 Ağustos 2020), Merkel and Macron vow to 'preserve' EU sovereignty in eastern Mediterranean, Erişim Adresi: <https://www.euractiv.com/section/global-europe/news/merkel-and-macron-vow-to-preserve-eu-sovereignty-in-eastern-mediterranean/>

8. BELARUS SEÇİM SONUÇLARI GAYRİMEŞRU

Avrupa Konseyi Başkanı Charles Michel, seçimlere hile karıştırıldığı iddiaları nedeniyle, 27 AB ülkesinin Belarus'taki seçim sonuçlarını tanımadığını açıkladı. AB üye ülke liderlerinin Belarus'taki krizi görüştükleri toplantıdan sonra Michel, ülkenin devlet başkanı Alexander Lukashenko'nun 9 Ağustos'ta yeniden seçilmesiyle bağlantısı olan ve insan hakları ihlalleri ile seçim hilelerine adı karışan bazı kişiler hakkında yaptırım sürecinin başlatılacağını ifade etti. Seçimlerde ikinci sırada yer alan muhalefet lideri Svetlana Tikhanovskaya ise yapılan seçimi kınadığını ve yeni, adil ve demokratik bir seçim yapılmasını istediklerini belirtti. Protesto gösterilerinde binlerce gösterici tutuklanırken, daha sonra serbest bırakılan kişiler gözaltında kötü muamelelere maruz kaldıklarını iddia ediyor. Haber kaynaklarına göre üç gösterici hayatını kaybetti. Avrupa'nın son diktatörü olarak nitelenen ve son seçimlerde oyların %80'ini alan devlet başkanı Lukashenko ise Batılı liderlerin Belarus'taki siyasi duruma değil, Fransa'daki sarı yelekliler, ABD'deki ayaklanmalar, Almanya ve diğer Avrupa ülkelerindeki koronavirüs kısıtlamalarına karşı düzenlenen gösteriler gibi kendi sorunlarına odaklanmaları gerektiğini ifade ediyor. Litvanya, Letonya ve Estonya'nın da aralarında olduğu bazı AB ülkeleri Belarus'ta yeni bir seçim çağrısı yapmıştı. Komisyon Başkanı von der Leyen, Belarus halkına

53 milyon avro tutarında destek verileceğini, bunun 3 milyon avrosunun sivil toplumun gelişimi için, geri kalan tutarın ise koronavirüs acil yardım desteği olarak verileceğini belirtiyor.

European Data News Hub (20 Ağustos 2020), Haber kaynağı: Deutsche Presse-Agentur, EU does not recognize election results in Belarus, Erişim adresi: <https://www.ednh.news/eu-does-not-recognize-election-results-in-belarus/>

9. AB VE İNGİLTERE BREXİT’TE YİNE ANLAŞAMADI

Avrupa Birliği Brexit Başmüzakerecisi Michel Barnier, İngiltere ile AB arasında Brexit sonrası bir ticaret anlaşması sağlanması konusunda yine mutabakata varılamadığını açıkladı. 31 Ocak 2020’de Avrupa Birliği’nden ayrılma kararı alan Birleşik Krallık ile gelecekteki ilişkileri belirleyecek anlaşmaya ilişkin müzakerelerin Brüksel’de gerçekleştirilen son turu sonrasında konuşan Barnier, anlaşma sağlanamaması nedeniyle ‘hayal kırıklığına uğradığını’ ve ‘endişeli’ olduğunu vurguladı. Avrupa Birliği Brexit kararının alınmasının ardından, 31 Aralık’ta sona erecek geçiş döneminden önce Avrupa Parlamentosu tarafından onaylanabilmesi için Ekim ayına kadar bir anlaşma yapmak istediğini belirtti. Eğer bu süre içerisinde bir anlaşma sağlanamazsa, Birleşik Krallık ile AB arasındaki ticaret Dünya Ticaret Örgütü anlaşmasının kurallarına göre gerçekleşecek. Bu durum Birleşik Krallık’ın gümrük birliğinden ayrılmasıyla birlikte, ithalat ve ihracatta ticaret ürünleri üzerinde tam kontrol hakkına sahip olacağı anlamına geliyor. Birleşik Krallık hükümeti ülkeye giren mallar için uygulanacak bir dizi gümrük kontrolü planını önümüzdeki yıl Temmuz ayına erteledi. Öte yandan, işletmelere hazırlanmaları için daha fazla zaman verilecek.

İngiliz mevkidaşı David Frost ise AB’nin, hukuki metinler de dâhil olmak üzere balıkçılık politikası ve devlet yardımı kuralları konusundaki farklılıkların başka herhangi bir alanda kayda değer bir gelişme sağlanmadan önce çözülmesi gerektiği konusundaki ısrarını eleştirdi. Bu tutumun ilerleme kaydetmeyi zorlaştırdığını söyleyen Frost, belirtilen süreye kadar anlaşma sağlanamaması durumunda sürecin uzatılmayacağını da vurguladı.

Öte yandan, AB müzakerecileri Birleşik Krallık hükümetinin sığınmacıları geldikleri Avrupa ülkelerine geri göndermeye izin verecek bir göç anlaşması talebini reddetti. Bu ret aynı zamanda AB dışında bir Dublin yönetmeliği oluşturulmasının da önüne geçiyor. Brexit geçiş dönemi 31 Aralık’ta sona erdiğinde, İngiltere Dublin Yönetmeliği olarak bilinen ve Avrupa iltica sisteminin mihenk taşı olan mülteci ve göçmenleri geldikleri AB ülkesine geri gönderme hakkını kaybedecek.

Birleşik Krallık, çıkmaza son vermek amacıyla AB’ye serbest ticaret anlaşması için bir taslak metin sundu. AB ise işçi hakları, çevrenin korunması, vergilendirme ve devlet yardımları için eşit şartlar olması gerektiği konusunda ısrar ediyor. Bir sonraki müzakere süreci 7 Eylül’de Londra’da başlayacak.

*Manon Dark, (20 Ağustos 2020), Brexit shock: Boris Johnson’s trade deal shares MAJOR similarity with no-deal Brexit, **Express**, Erişim Adresi: <https://www.express.co.uk/news/politics/1325087/Brexit-news-boris-Johnson-EU-trade-talks-david-frost-brussels-latest>*

*Jennifer Rankin, (20 Ağustos 2020), EU rejects British plan for post-Brexit return of asylum seekers, **The Guardian**, Erişim Adresi: <https://www.theguardian.com/politics/2020/aug/20/eu-rejects-british-plan-for-post-brexit-return-of-asylum-seekers>*

BBC, (21 Ağustos 2020), Brexit: UK-EU trade deal ‘seems unlikely’ says Michel Barnier, Erişim Adresi: <https://www.bbc.com/news/uk-politics-53854730>

10. KARADENİZ’DE BULUNAN REZERVLERE AB YORUMU

Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın 21 Temmuz’da Karadeniz’de doğalgaz rezervleri bulunduğunu açıklamasının ardından, Avrupa Birliği’nden tebrik mesajı geldi. Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Christian Berger, Karabük ziyareti sırasında “Doğal gaz kaynaklarının bulunması ekonomiye ve kalkınmaya önemli bir katkıda bulunacaktır. Umarım en kısa sürede kullanılabilir

hale gelir ve bu doğal gaz çıkartılabilir. Biz Avrupa Birliği olarak her zaman Türkiye'nin refah içinde, istikrarlı, demokrasinin yerleştiği bir ülke olduğunu görmek istiyoruz. Başkanlığımızın her zaman mesajı bu olmuştur. Bulunan doğal kaynakların en kısa sürede Türkiye'nin ekonomisine katkıda bulunacak bir araca dönüşmesini umuyoruz.” açıklamasında bulundu.

Ahmet Ozler, (21 Ağustos 2020), EU official congratulates Turkey on natural gas find, AA, Erişim Adresi: <https://www.aa.com.tr/en/economy/eu-official-congratulates-turkey-on-natural-gas-find/1949602>

11. AVRO BÖLGESİNİN PMI VERİLERİ DÜŞTÜ

Koronavirüs salgını için uygulanan bazı kısıtlamaların kalkmasıyla Temmuz ayında, 2018 ortalarından beri düşüş gösteren Avro Bölgesi ekonomisinde yükseliş kaydedildi. Ancak toparlanma sürecine giren Avro Bölgesine üye olan bazı ülkelerde tekrar yükselişe geçen koronavirüs salgını sebebiyle kısıtlamaların geri getirilmesi, Ağustos ayında ekonomide durgunluğa ve özellikle hizmet sektöründe düşüşe sebep oldu. Referans alınan Avro Bölgesi IHS Markit'in Bileşik Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), beklentilerin altında kalarak %54,9'dan %51,6'ya geriledi. Avro Bölgesi Hizmet PMI verileri ise %54,7'den %50,1'e düştü. Bazı ekonomi uzmanları, Avro Bölgesi için “V” şeklinde beklenen toparlanmanın PMI verilerindeki düşüş sebebiyle gerçekleşmeyeceği yönünde görüş bildiriyor.

Jonathan Cable, (21 Ağustos 2020), Euro zone economic recovery falters in August, Reuters, Reuters, Erişim Adresi: <https://www.reuters.com/article/us-eurozone-economy-pmi/euro-zone-economic-recovery-falters-in-august-idUSKBN25H0RI>

12. AB VE ABD GÜMRÜK VERGİSİNDE SEMBOLİK ANLAŞMA

AB Komisyonu Ticaretten Sorumlu Üyesi Phil Hogan ve ABD Ticaret Temsilcisi Robert Lighthizer, gümrük vergilerinde indirim konusunda mutabakata vardıklarına dair ortak bir bildiri yayımladı. Bildiride, karşılıklı ticarete gümrük vergilerinde indirim sağlandığı belirtildi. Anlaşma AB ve ABD arasında 20 yıldan uzun süredir yapılan ilk gümrük vergileri indirimi anlaşması olma özelliği taşıyor. Pakette, AB'nin ABD'den ithal edilen canlı ve dondurulmuş istakozdaki gümrük vergilerini geriye dönük olarak 1 Ağustos'tan itibaren 5 yıl için kaldıracığı, ABD'nin de AB'den ithal ettiği hazır yemekler, kristal cam eşyalar ve çakmak gibi ürünlerden gümrük vergilerini %50 oranında azaltacağı belirtildi.

ABD ve AB arasında çelik ve alüminyuma ilave gümrük vergileri uygulanması ve havacılık sektörüne sağlanan destek gibi konularda uzlaşmazlıklar bulunmakta. Öte yandan, ABD Başkanı Trump'ın göreve başlamasıyla birlikte AB ve ABD arasındaki ticari ilişkiler gergin bir sürece girdi. Uzlaşma, söz konusu gümrük vergileri indirim anlaşması taraflar arasında yıllık sadece yüz milyon dolar civarında ürünleri kapsamasına rağmen, sembolik bir önem taşıyor.

BBC, (21 Ağustos 2020), US wins end of EU lobster tariffs in mini trade deal, Erişim Adresi: <https://www.bbc.com/news/business-53870136>

13. AB'DEN ABD'YE İRAN TEPKİSİ

BMGK tarafından İran'a 13 yıldır uygulanan ve 18 Ekim'de sona erecek silah ambargosunu yenilemek için yapılan oylama sonucunda ret kararı çıktı. Olumlu oy kullanan iki devletten biri ABD olurken, diğer evet Dominik Cumhuriyeti'nden geldi. İran üzerindeki silah ambargosunu yenileme konusunda başarısız olan ABD, İran'ın nükleer anlaşma kapsamındaki taahhütlerini askıya almasını gerekçe göstererek, Konseyin 2231 sayılı kararı ile kaldırılan tüm yaptırımların tekrar uygulanmasına (Snapback) imkân tanıyan mekanizmayı devreye sokmaya çalışıyor. Fakat ABD'nin bu anlaşmadan çekilmiş olması, böyle bir mekanizmayı işleme koyma hakkının bulunmadığına dair yorum ve tepkilere neden oldu.

Bu tepkilerden biri de AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Borrell'den geldi. İran'a yaptırımları geri getirme mekanizmasıyla ilgili ABD yönetiminin yaptığı açıklamayı "not ettiğini" kaydeden Borrell, "Daha önce defalarca hatırlattığım gibi ABD, Kapsamlı Ortak Eylem Planı'na (JCPOA) katılımını 8 Mayıs 2018'de başkanlık genelgesiyle tek taraflı olarak durdurmuş, sonrasında JCPOA ile ilgili faaliyetlere katılmamıştı. Bu nedenle ABD, BM kararında öngörüldüğü şekilde yaptırımları geri getirme amacı güden JCPOA katılımcısı bir ülke olarak düşünülemez." açıklamasını yaptı.

İran ile BMGK'nin 5 daimî üyesi ve Almanya arasında (P5+1) 2015 yılında imzalanan ve 'nükleer anlaşma' olarak bilinen Kapsamlı Ortak Eylem Planı (JCPOA) ABD Başkanı Trump tarafından tek taraflı feshedilmişti ve İran'a yeniden yaptırım uygulanmaya başlanmıştı. İran ise, Temmuz 2019'da nükleer anlaşmanın bazı maddelerini, 5 Ocak'ta da anlaşmadan kaynaklanan tüm taahhütlerini askıya aldığını açıkladı.

Washington Post, (21 Ağustos 2020), U.S. officially moves to trigger sanctions 'snapback' against Iran despite opposition at U.N., Erişim Adresi: https://www.washingtonpost.com/national-security/us-officially-moves-to-trigger-sanctions-snapback-against-iran/2020/08/20/3a9e6148-e317-11ea-ade1-28daf1a5e919_story.html

14. KARIYE CAMİİ KARARINA AB'DEN TEPKİ

Ayasofya Müzesi'nin camiye çevrilmesinin ardından Kariye Müzesi'nin de camiye çevrilerek ibadete açılacak olmasına Avrupa Birliği'nden tepki geldi. İstanbul'un Fatih ilçesindeki Bizans döneminden kalan ve 1958'den beri müze olarak muhafaza edilen Kariye Müzesi'nin ibadete açılmasına ilişkin karar 21 Ağustos 2020 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlandı. AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Sözcüsü Nabila Massrali tarafından yapılan açıklamada Brüksel'in ibadete açma kararını izlediği ve Kariye Müzesi'nin Ayasofya Müzesi gibi UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer aldığı vurgulandı. Aynı açıklamada, Kültürler İttifakı'nın bir üyesi olan Türkiye'nin inançlar arası ve kültürlerarası diyalogu, hoşgörüyü ve bir arada yaşamayı teşvik etmeyi taahhüt ettiği tekrar hatırlatıldı.

derStandard, (22 Ağustos 2020), Kritik an Umwandlung von Istanbuler Chora-Museum in Moschee, Erişim Adresi: <https://www.derstandard.at/story/2000119522037/kritik-an-umwandlung-von-istanbuler-chora-museum-in-moschee>

15. ALMANYA MALİYE BAKANI: AB ORTAK BORCUNDAN GERİ DÖNÜŞ YOK

2018 tarihinden beri Almanya Maliye Bakanı olarak görev yapan ve 2021 seçimleri için sosyal demokratların başbakan adayları olan Olaf Scholz, Pazar günü yaptığı açıklama ile dikkat çekti. Yaptığı açıklamalar ile Almanya Başbakanı Angela Merkel ile çeliştiği gözlenen Olaf, Avrupa Birliği'nin ortak borçlanma ile finanse edilen kurtarma paketi hakkında dikkat çeken açıklamalarda bulundu. 27 Avrupa Birliği üyesi tarafından Temmuz ayında yarısından fazlasının hibe olarak kullanılacağı 750 milyar avro kurtarma planı için yaşanan tartışmaları hatırlatan Bakan, kurtarma paketinin belirtildiği üzere kısa vadeli değil, uzun vadeli bir önlem olduğunu ve yapılan düzenlemelerin Avrupa Birliği içinde bazı tartışmalar yaratabileceği fakat yaşanan bu durumun birlik içinde atılacak ortak adımlar ile çözüleceği vurgusunu yaptı.

The Local, (23 Ağustos 2020), German finance minister sees 'no way back' from EU joint debt, Erişim Adresi: <https://www.thelocal.de/20200823/germany-finance-minister-scholz-sees-no-way-back-from-eu-joint-debt>